SOCIAAL-ECONOMISCHE
RAAD

COMMISSIE VOOR INTERNATIONALE SOCIAAL-
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Advies inzake het Memorandum van de Italiaanse Regering over de ontwikkeling van de sociale politiek in de Gemeenschap

1. De Italiaanse regering heeft in haar Memorandum d.d. 19 november 1964 over de ontwikkeling van de sociale politiek van de Gemeenschap, allereerst een beschouwing gegeven over de plaats van de sociale politiek in het beleid van de E.E.G. tegen de achtergrond waarvan de concrete suggesties, die nader in het Memorandum worden gedaan, moeten worden bezien. De Commissie I.S.E.A. heeft zich dan ook allereerst beraden over de in het Memorandum weergegeven opvatting, over het karakter, dat het sociaal beleid in de E.E.G. dient te hebben.

De Commissie I.S.E.A. onderschrijft, dat naarmate de ontwikkeling van de E.E.G. van een douane-unie naar een economische unie voortschrijdt, het gebruik van de sociaal economische beleidsinstrumenten in toenemende mate in de communautaire sfeer zal geraken. De ontwikkelingen met betrekking tot de fiscale politiek, de conjunctuurpolitiek, de planning op middellange en lange termijn en de inkomenspolitiek vormen hiervan een aanwijzing. Terecht stelt dan ook, naar het oordeel van de Commissie I.S.E.A. de Italiaanse regering in punt b van de algemene overwegingen van het Memorandum, dat het in achtnemen van de sociale aspecten een bestanddeel van aanzienlijk gewicht moet vormen bij elke beslissing met het oog op de vaststelling van de werkzaamheden in de verschillende sectoren van de E.E.G. Met deze stellingname worden, naar het de Commissie I.S.E.A. wil voorkomen, zowel de eis van de prealabele harmonisatie van het sociaal beleid als voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de E.E.G. naar een economische unie verworpen,

AAN: Hunne Excellenties de Ministers van
Buitenlandse Zaken
Economische Zaken
Sociale Zaken en Volksgezondheid

9182

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2895
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S01589

als de opvatting dat de gevolgen op sociaal terrein uitsluitend als consequenties van de economische ontwikkeling kunnen worden beschouwd, die automatisch optreden en geen object van beleid dienen te zijn. De Commissie I.S.E.A. kan zich met deze stellingname verenigen. Het sociale aspect heeft een zodanige betekenis voor de verwezenlijking van de doeleinden van de Gemeenschap, dat het bij de beslissingen met betrekking tot de wijze waarop deze doeleinden zullen worden verwezenlijkt ten volle de aandacht zal moeten hebben.

2. Het vorenstaande impliceert, dat over de doelstellingen van het sociaal beleid en de instrumenten ter verwezenlijking van deze doelstellingen overeenstemming op communautair niveau wordt verkregen. De Commissie I.S.E.A. erkent, dat artikel 118 van het Verdrag een prioriteit geeft aan de lidstaten met betrekking tot de verwezenlijking van de doelstellingen en de daartoe aan te wenden instrumenten. Zij is echter met de Italiaanse regering van oordeel dat zowel de aanhef van artikel 118 als het slot van artikel 117 de mogelijkheid scheppen voor een communautair optreden, in het bijzonder gebaseerd op artikel 100 (richtlijnen van de Raad voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten), artikel 155 (taak van de Europese Commissie om de werking en de ontwikkeling van de gemeenschappelijke markt te verzekeren) en artikel 235 (maatregelen te nemen door de Raad als de in het Verdrag voorziene bevoegdheden onvoldoende zijn). Het verdient wellicht aanbeveling te onderzoeken welke mogelijkheden te dezen aanzien in artikel 121 van het verdrag schuilen.

3. Kenmerkend voor het sociaal beleid kan worden geacht, dat het veelal onderwerpen betreft die de sociale partners onmiddellijk raken en waarbij zij grote belangen

hebben. Zoals de Commissie I.S.E.A. reeds in haar advies van 26 maart 1963 heeft uiteengezet, acht zij een ruime en vroegtijdige raadpleging van de sociale partners over de sociale aspecten van voorgenomen beleidsmaatregelen van uitermate groot belang. Het verheugt haar, dat na het terzake van Nederlandse zijde genomen initiatief nu ook in het Memorandum van de Italiaanse regering de betekenis hiervan wordt onderstreept. Men name acht de Commissie I.S.E.A. van belang het argument, dat hierdoor een bijdrage tot de democratisering van de Gemeenschap kan worden geleverd.

Weliswaar bestaat er thans contact tussen de Europese Commissie en de sociale partners over sociale onderwerpen, maar dit contact staat geheel los van het beleid, dat door de Raad wordt gevoerd. Daarom acht de Commissie I.S.E.A. ook contact van de sociale partners met de Raad van Ministers gewenst. Dit contact met de Raad en de Europese Commissie zou zich niet moeten beperken tot het scheppen van de mogelijkheid voor de sociale partners hun zienswijze uiteen te zetten. Het zou, indien nodig, het karakter van een werkelijk overleg moeten kunnen aannemen, waarbij een confrontatie van wellicht uiteenlopende standpunten en discussie daarover kan plaats vinden. Slechts dan zijn de voorwaarden geschapen voor een wederzijdse beïnvloeding en voor een geleidelijke groei naar gemeenschappelijke opvattingen, welke het de sociale partners mogelijk zou maken op de duur een zekere medeverantwoordelijkheid voor bepaalde doelstellingen of plannen te aanvaarden.

De Commissie I.S.E.A. acht het niet opportuun voorstellen te doen over de vorm, waarin dit overleg zou moeten worden gegoten. Wil het beoogde doel bereikt worden, dan zal het echter verder moeten gaan dan het besluit

van de Raad van Ministers d.d. 15 oktober 1964 volgens hetwelk de fungerend voorzitter van de Raad desgevraagd met de sociale partners sociale onderwerpen kan bespreken, waarvan vervolgens door hem aan de Raad van Ministers verslag wordt gedaan. Eveneens onbevredigend acht de Commissie I.S.E.A. de wijze, waarop de uitvoering van de verordeningen betreffende de sociale zekerheid van migrerende werknemers is geregeld (verordeningen no. 3 en no. 4). De daartoe ingestelde Administratieve Commissie bestaat uitsluitend uit ambtelijke vertegenwoordigers van de lidstaten. Wel worden door deze Commissie de sociale partners gehoord, maar hierdoor worden de sociale partners slechts geïnformeerd voor zover de Administratieve Commissie dit wenselijk acht.

4. Met betrekking tot de concrete voorstellen, welke in het Memorandum van de Italiaanse regering worden gedaan, diene het volgende:

a. De Commissie I.S.E.A. ondersteunt de wens te geraken tot een herziening van het Europees Sociaal Fonds, gericht op een doeltreffender werking en een verruiming van zijn werkingssfeer. Zij mogen te dezen aanzien verwijzen naar haar advies over Initiatief 1964 pag. 18.

b. De Commissie I.S.E.A. stemt in met de voorstellen met betrekking tot het beleid ten behoeve van de regionale ontwikkeling. Zij wijst er echter op, dat de communautaire en nationale maatregelen ter bevordering van de investeringen en eventuele steunmaatregelen krachtens artikel 92, derde lid, sub c van het Verdrag, een zodanig karakter zullen dienen te hebben, dat zij in overeenstemming zijn met de mededingingsregels van het Verdrag.

c. De Commissie I.S.E.A. ondersteunt met kracht het pleidooi van de Italiaanse regering, voor een gemeenschappelijke politiek met betrekking tot de beroepsopleiding ter

aanvulling van hetgeen door elk der lidstaten op dit terrein wordt verricht. Over dit onderwerp heeft de Commissie Vakopleidingsaangelegenheden van de raad reeds advies uitgebracht.

d. In het Memorandum wordt er op gewezen dat met betrekking tot het meningsverschil over de vraag of de sociale politiek in de landbouw kan worden geënt op de artikelen 39 - 43 van het Verdrag, een compromisoplossing is gevonden, welke inhoudt dat de keuze van de juridische vorm van geval tot geval zal worden bepaald. De Commissie I.S.E.A. is met de Italiaanse regering van oordeel, dat uit praktische overwegingen het getroffen compromis als een gegeven ware te aanvaarden. Hierin ligt de erkenning opgesloten, dat ongeacht de instrumenten, die ter verwezenlijking van de sociale politiek in de landbouw worden aangewend, de samenhang van de sociale politiek in de landbouw met het algemeen sociaal beleid niet uit het oog mag worden verloren.

Voor wat betreft het gebruik van middelen van het Oriëntatie- en Garantiefonds voor sociale doeleinden is de Commissie I.S.E.A. van mening, dat dit slechts toelaatbaar is voor zover de desbetreffende sociale maatregelen een onderdeel uitmaken van een goed opgezet en doelmatig structuurbeleid.

e. De Commissie I.S.E.A. kan instemmen met het pleidooi tot een herziening van de verordeningen 3 en 4 inzake de sociale zekerheid voor migrerende werknemers.

f. De Commissie I.S.E.A. onderschrijft de wenselijkheid van het afschaffen van iedere werkelijke discriminatie tussen nationale en werknemers uit de andere lidstaten bij het verkrijgen van een woning. Dit zal er echter niet toe mogen leiden, dat discriminatie ten aanzien van nationale werknemers zou ontstaan. De opheffing van discriminatie

in dit opzicht zal dus niet kunnen betekenen, dat de migrerende werknemers onmiddellijk van een passende woning kunnen worden voorzien. Met name in die lidstaten waar een woningschaarste bestaat, zal noodzakelijkwijze gedurende een kortere of langere tijd op andere wijze in de huisvesting van deze werknemers moeten worden voorzien, zoals in vele gevallen ook voor nationale werknemers dient te geschieden.

's-Gravenhage, 8 april 1965

J.W. de Pous
voorzitter

E.A.V.Vermaas
secretaris